

Szilyes.

ERDELYI
MUZEUM-EGYLET
KÖNYVTÁRA.

SZILÁGY-SOMLYÓ.

TÁRSADALMI HETILAP

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

H. 228

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Segéd-szerkesztő:

Hulimka Sándor.

SZERKESZTŐSÉG:

Sz.-Somlyón az ev. ref. papi háznál, hová a kéziratok, Kiadóhivatal: városi íróda, hová az előfizetések és hirdetések küldendők. Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

Felhívás előfizetésre.

Három éve mult már annak, hogy barátaim felhívására elvállaltam a „Szilágy-Somlyó“ szerkesztését és kiadását. Nem kevés előzetes gondolkodás kifolyása volt e vállalkozás.

Sz.-Somlyó város és vidékének első sorban, — de — a mennyiben az időszertint megyénkben tisztességes sajtó termék nem volt — magának az egész Szilágy megyének akartunk szellemi szócsové lenni.

Lapunk megindulása után csakhamar a megye székhelyén — Zilahon — is megindult a megye egyik aljegyzője, Dénes Lajos barátunk felelőssége mellett, a halottaiból feltámadt „Szilágy.“

Ez azonban minket és lapunkat nem alterálta, sőt azt tartottuk és azt tartjuk ma is, hogy a szellemi élet erőteljes lüktetésére nézve csak előnyös lehet, ha egy helyett két erő lesz emeltyűje a még nem teljesen consolidált, két megyéből egygyé kényszerített „Szilágy megye“ szellemi összetömörítésére.

Czélunk még teljességgel elérve nincs, mert tagadhatatlan, hogy megyénknek még nincs meg az erőteljes és mindennek felett egységes közszelleme. Az egyes részek külön érdeke nem volt még képes a közérdek harmóniájába összeolvadni. Nem állítjuk, hogy az „Érmellék“ ma is N.-Károly felé gravitál, — nem hirdetjük gyerekes ijesztgetésül urali et orbi, hogy a volt Krasznamegye még fel fog ébredni halottaiból, — nem gyanúsítjuk a székhely nagy és feltétlen barátait azzal, hogy minden előnyök kizsákmányolásával utját szegni akarja a részek boldogulásának, hiszen a józan közigazgatásnak feltétlen követelménye, hogy ne csak a székhely haladjon előre, hanem mennél több vidéki központ tartassék meg a fejlődés útján. Azt azonban — a nélkül, hogy bárkit sérteni akarnánk — fájdalom, még ki kell jelentenünk, hogy a székhely még mind kanosál szemmel nézi a két első külön érdekeit előmozdítani kívánó törekvéseket.

Es éppen ez, a mi további munkásságra ösztönöz, mert ez nincs így jól.

Az emberi élet székhelye, a szív még a körmök növeledet is egyenlő buzgalommal munkálja, s a test legvégső tagjainak tájdaímát is érezi.

Ezt a szervi összhangot kell megteremtenünk s akkor erős lesz megyénk le- és fel egyaránt.

Ki e czél előmozdítására törekszik, — a közügynek tesz szolgálatot, s a közügy szolgája megérdemli a támogatást.

Ezek után kevés, a mit mondani akarunk. Lapunk eddigi iránya változatlan marad, a mennyiben a személyeskedés jövőre sem talál kedvező talajt a „Sz.-S.-ban.“

A lap szellemi értékének emelésére azonban — úgy hisszük legalább — igen helyes intézkedéseket tettünk.

A lap rovatait szakok szerint osztottuk be.

Közérdekű vezércikk, —

Társadalmi életünk méltatása, —

Egészség ügy, —

Közigazdaság, —

Megyei- és városi élet, —

Heti kronika, —

Külömfélék, —

Csarnok.

A vonal alatti részt is igyekszünk — mint eddig — jövőre is lehet érdekessé tenni a szépirodalom barátjaira nézve.

Belmunkatársak, vagy is szakadatlan munkássági kötelezettséggel — szerkesztő társaim lettek: dr. Ajtai Endre (szépművészet és egészségügy), — Bölöni Sándor (közigazdaság, sat.), Diószeghy Miklós (heti krónika, külföfélek, tárcza), — Hulimka Sándor (társadalmi élet, tárcza), — Józsa Oszkár (heti karcolatok, szépművészet), — Mike István (közigazdaság), Tapody Tamás (tan- és nevelésügy, csarnok, stb.) Virág Lajos (városi élet, külföfélek, anyagi ügyek vezetője.)

Külmunkatársaink száma is folytonosan szaporodik, a nélkül, hogy a régiek elpártolnának.

Bogdánovics György — kinek fővárosi leveleit oly rég nélkülözzük, tőle nem függő akadályok miatt — a mint az akadályok elhárítva lesznek, azonnal megszólal „az én kedves Szilágy-Somlyó-m“ban.

Páskuj Lajos — a magát öregnek nevező, ifju lelkü apát-kanonok — már e számban megszólalt, — s ígérte szerint gyakran lesz szerencsénk kedélyes, szívűből jövő, szívhez szóló szellemi termékeiben gyönyörködni, az ő véleménye szerint a „vidéki heti lapok közül kiemelkedő Szilágy-Somlyó hasábjain.“

P. Szathmáry Károly az „Emlékeim“ folytatását januári első számunkra ígérte, s az olvasó közönség által várva várt érdekes közleményt az első negyed folytán bevégezi.

Boér Miklós és Petri Mór az ifju írói és költői nemzedék e két jeles tagja jövőre is támogatni fogják lapunkat közleményeikkel, Gicczey megkapó rajzai és Surányi Gyula hangulatteljes költeményei közül már az első negyedben lesz alkalmunk közölni.

Ilyen előkészülettel megyünk az 1886-ik évnék s ezen alapon kérjük a nagy közönség támogatását.

Előfizetési feltételeink:

Egy évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.
Községi jegyzők és tanítók részére egy évre	3 frt.

Az előfizetési pénzek — legcélszerűbben posta-utalványon — Virág Lajos városi főjegyző urhoz (városháza) küldendők.

Sz.-Somlyó, 1885. decz. 24-én.

Nagy László,
szerkesztő-kiadó.

A Kraszna szabályozása érdekében.

(M.) Emlékezzünk vissza a „Sz.-Somlyó“ 51. számában a külföfélek közt olvasható következő sorokra: „A folytonos esőzés következtében a Kraszna vize f. hó 8-án rohamosau áradni kezdett, a réteket mind elborítá a gyorsan növekedő áradat, sőt a peremeseni ország-utra át is esapott, a pallókon való átjárást pedig teljesen megakasztotta. 9-én reggelre viradóra azonban nagy mértékben megapadt és így nagyobb veszedelemtől nem tarthatunk.“ A „Szilágy-Somlyó“ e rövidke hirc csak kevésé sejteti azt a félelmet és rettegést, mit pl. a peremesenyiek a mult hónapban és a mult éveken egyátalan kiállottak. Csak gyöngö képét nyújtja annak a sajnos helyzetnek, melybe a Kraszna áradásai e községet és Somlyó környéket juttatják, mikor aztán a nagyobb veszedelem is beáll.

Hogy mi történik ilyenkor, hogy néz ki Somlyó egész környéke, azt mindenki tudja, a ki itten lakik. Somlyó határa és egész Pere-

Az udvarlásról.*)

(D.) Nem vagyok müértő, még csak kontár sem, hogy ehez a kényes dologhoz egész pontossággal hozzá szóljak. Nem is akarom én a széptevésnek valamely módját, vagy fogásait előbbre becsülni a többinél, vagy pedig éles dialectikával, — vagy mesterségesen összefont syllogismusokkal valakire ráeröltetni, vagy valakivel elhitetni a szépelgés ez vagy amaz módjának előnyeit, de szólni kívánok, az az elő akarom sorolni a mennyit az életből ellestem, elleshettem a széptevésnek ismertebb vagy ismeretlenebb alakjait. Ne várjon a t. társaság nagyot, vagy valami ujat, hisz tudja azt mindenki s talán mindnyájunkkal ha nem is mind, de kevés be-ölle megtörtént.

Az udvarlásnak sokféle módja van és sokféle körülmények kényszerítik az embert udvarolni, minek természetes következménye, hogy a befolyt körülmények szerint töltjük el az időt is. Leginkább udvarolnak időtöltésből, kötelességből, hivatalból, haszonlesésből s végre nagy ritkán még szerelemből is.

Nincs kedvesebb valami, mint időtöltésből udvarolni, jó kedvvel, édesen, örömet, úgy telik az idő, úgy önként jönnek a tárgyak, a dolgok s nem ritkán a — személyek is. Ezeket mind meg kell beszélni s gyakran megszólani. Az irodalomból kezdve Hugó Viktor munkáin, végezve a Tatár Péterén, a divatról, az aesthetikáról, színházak, könyv-

*) Felolvasatott a sz.-somlyói nőegylet 1885. dec. 5-én tartott „Fillér-estélyén.“

TÁRCZA.

Uj esztendő.

Uj esztendőt köszönteni
Ósi szokás nálunk,
Es e régi jó szokástól,
Most is el nem állunk,
De elmondjuk mint ezélt,
Adjon boldog uj esztendőt
Isten a hazának!

Adjon Isten békességet
Áldást a munkára.
Hogy ne legyen sekinek se
Vagyonában kára.
A mit vetett a magvető
Áldja meg azt a teremő
Gazdag aratással.

Adjon Isten boldogságot
Mindenik családnak,
Hogy ne lássa jó reményét
Senki se csalásnak.
Férj, feleség, jó gyermekek
Zavartalan örvendjenek
Egymás boldogságán.

Sok legyen a keresztlő,
Szaporodjék népünk,
Vólt a gyászban, temetésben
Ugy is elég részünk,
Hogy ne legyen senkinek se:
A mért könnyét torolgesse
Ez uj esztendőben.

Kicsi tárcza

Kereskedő, mesterember,
Tudós és tudatlan,
Ne nyújtózzék tovább mint a
Meddig ér a paplan.
Ki kevéséssel megelégszik
Kis tüznél is meglegszik
Es csalódní nem fog.

Jo barátunk száma nőjön,
Ellenséguink vesszen,
Vagy beküljünk, többre érünk
Összefogva ketten.
Harag vessen végső lóbbot,
Es szorítsunk béke jobbot
Ez uj esztendőben.

Legyen e hon a boldogság
Fényes menyországa,
Legyen ennek minden pora
Szívünk előtt drága,
Egyetértés, hon szeretet
Fűzze össze a nemzetet
Nyelvkülönbség nélkül.

Adjon Isten a mi nincsen
Ez uj esztendőben,
Vegye el azt, a mi aggaszt
Hozzon áldást bőven.
Adjon napfényt, adjon felhőt,
Hőség után enyhe szellőt,
Ez uj esztendőben.

Surányi Gyula.

háival cseréli fel emezét: akkor fogod meglátni, hogy minő értékkel bír.

A családban felmentve érzik magukat mindazon tekintetektől, amiket a társadalmi érintkezés törvényei rájuk szabnak, és azt hiszik, hogy csak félfui jogaikkal élnek, mikor kényüknek nyersségét és türelmetlenségét a szegény nővel és gyermekekkel éreztetik; hogy — a mint ők mondják — a kellő tekintélyt fenntartsák. Lármáznak és garázdálkodnak ott, ahol egy enyhe szó is csudákat művelhetne és gyakran makacs vitatása által annak, hogy nekik van igazuk és tapintatlan megjegyzéseik által olyan jeleneteket idéznek elő, amelyek mindenkit, akinek kedélye még elfásulva nincsen, bensőleg megbotránkoztatnak.

Miért van mindez?

Hát olyan nehéz a velünk legközelebb állókkal békességben élni? — ha máskülönben az egész világgal békében állunk? Hát megalázó az, ha a férfi egy elkövetett hibát beismer, vagy ha nevének hibáját kisebbnek nézi, mint más ember társaiét? Bizonyára nem lenne nehéz annak, a kinek kedélye és akarata van ezt a pompás virágot épen övéi körében kifejlődésbe hozni. Egy ilyen férfi, egy ilyen nő még a hidegülni kezdő másik félbe is melegséget öntene és azt a ritka állapotot varázsolná a családi körbe, amit a házaselet boldogságának nevezünk.

Természetes, hogy a házas érzéknek legtöbb férfinál kifejlődöttebbnek kellene lennie, mint a hogy tényleg van. A férfiaknak fel kellene hagyniok azzal, hogy a különféle nyilvános helyeket egyedüli szórakozási helynek, a saját otthon pedig evő és alvó állomásnak tekintsék! Meg kellene szokniok a nőt és háziasságot nem szükséges rossznak, hanem hogy a biztos földi boldogság elnyerésére főkelléknek tekintsék, és különös eset lenne, ha jóakarát és következetességet mellett a bizalmas otthon csakhamar mindent bőségben nem nyújtana, amit kint, barátaik és ismerőseiknél hiában keresnének, t. i. hű szeretetet, megható gondoskodást, vidám kényelmet, egyszerű: vigaszt és üdülést életük minden helyzetében.

Mártonfy Márton.

Quadrille a Quarneron!

Abbazia, Fiume mellett, január 1. 1886.

Szép ez a magyar tenger! De szépnek kellene mondanom, ha nem is volna a miénk. Az Adria ezen beszögellése, szigetek és a föld öbölserü helyzete folytán — egy nagy külön tengert képez. Ha szemmel mérjük kiesnek tünik föl. De ha át megyünk rajta akkor látjuk, hogy ezen öböl több órát tartó utazás által hajózzuk csak át. — Mikor sima: kék, ezüstös felszínű és azt hinnék, egy nagy tó csak, mely átlátszó vizén keresztül mutogatja a nem nagy mélységet, hívogatva fürdésre. De a legkisebb északi szélre, a Borára, mely kezdődik, tejszíni habfödrek jelennek meg a felszínén. Sötét, piszkos színt kap a víz, mint egy szenvedélyes

„Én senkitsem avattam terveimbe“ mondá a fiatal ember. „Csakis vetélytárs sejtethi azokat. Ön az én rivalisom. Ön szereti miss Dianát.“

„Igen is, nem is, sir Ralph. Én önnek vetélytársa vagyok a nélkül, hogy miss Dianát szeretném.“

„Ön tehát bevallja, hogy miss Dianát nem szereti s mégis nőül akarja őt venni?“

„Lásza, én őszintébb vagyok önnél“

„Sir“

„Nos igen! Ön talán, anélkül, hogy bevallaná, inkább rajong a lord szép birtokai, mint miss Diana szép szemeiért. De hiszen, mit tartozik ez ide. Én miss Dianát nem akarom nőül venni.“

„Ön tehát nem vetélytársam?“

„De igen. Ezt később magyarázom meg. Most csak annyit mondok önnek, hogyha ön ohajtja, az ön javára elszóktetem miss Dianát.“

„Ön?“

„Igen. Ön tetszik nekem s én szerencsésé ki-vánom. S miért ne vehetne nőül egy csinos ifju egy gazdag örökösnőt! Ön azonban egyedül sohasem fogja célját érni. Azért akarom önt segíteni s önnek alkalmat nyújtani arra, hogy — legalább látszólag — a lordnak nagy szolgálatot tegyen. Ő aztán hálából önnek adja leányát.“

„Örök hálára kötelezne le sir“ kiáltá Ralph.

„De istenem, hát miért? viszonzá az ismeretlen közönyösen. „Ön tetszik nekem és nagyon örülök, hogy önért tehetek valamit.“

Ralph mindinkább udvariasabb lón az idegen irányában. „Ön tehát rokona vagy barátja a lordnak?“ kérdé. „Önnek talán nagy befolyása van rá?“

„Sem barátja, sem rokona nem vagyok a lord-

arcz, ha elsötétül, és akkor látjuk a nagy hajók hosszú horgonylánczain, hány száz lábnyi mélységű fenék az, melybe belé-ütik a vasmacskát, hogy ki köthessenek.

Édes tudat az, hogy ez a magyar tenger. Hogy közvetlen hozhatják be magyar hajók is a külföld, Afrika, Ázsia, Amerika termékeit; és hogy tág tér nyílik ifjainknak, a nélkül, hogy expatriálnák magukat, a magyar tengerészetre is kiképezniök, szentelniök életüket.

A tengerészeti iskola számít is a magyar ifjuság sorakozására; és nem egy jeles család ivadéka dolgozik már évek óta az egyesült magyarosztrák tengeri lo-bogó alatt: hazájának és a saját fentartása céljaiból.

De én nem a magyar tengerészetről, nem a magyar tengeréről akarok írni, kedves, kis Szilágy-Somlyómnak. De a tenger mulatságairól.

A tenger jóízű és nem jóízű, azaz nem megehető lakóiról a halakról.

A tengeren számtalan kis bárka. cifrábbnál-cifrább csónak áll rendelkezésünkre, ha szórakozás, vagy étvágy gerjesztés, gyógyulás szempontjából — órákig csónakázni akarunk.

Nem írom azt sem le, mi az a betegnek, ha a verőfényes meleg, decemberi napon, napernyős toiletteben beléül a csónakba, hogy bárkása két, izmos karjára bizza életét, melyet szeret, hiszen azért jött ide, mert hosszabbítani akarja e pompás, meleg és sós levegő által.

Nem írom le, mily tavaszi, mily babér erdők és ezitromfák, olajfák, czedrus és rozmarin illat közt tölti életét; és nem azt sem, hogy mégis vágyódik haza; haza övéi, szerettei közé!

Nem írok a part remekéről, hanem arról, mi legjobban elragadt, a halak természetéről.

Fogadva egy bárkát, kimentünk a szép sima tengerre, jó mélyen másfél órányira bevezve a parttól.

Egyszerre bárkánk megállt. A tenger oly nyugodt volt, hogy teljesen mozdulatlanul álltunk. Fejünk fölött röpködtek a sirályok. Egyszerre csak sikongva, tollunk husz ölyyre lecsaptak.

Odanéztünk, hát vagy huszonnégy darab gyönyörű delphin heverészett a víz felszínén. A sirályok hátukra ültek és ujjongva szedegették le kéréses hátaikról az odatapadt apró halakat. férgeket.

Minél jobban csipkedték hatukról le az alkalmatlan férges sirályok, annál jobban tartották magukat nyugodtan a nagy delphinek; s annál vigabban sikongtak a sirályok.

Bárkánk halk hangon magyarázta nekünk, hogy az Adria ezen — mondhatni — legnagyobb hala, egyszerűs mind a legkedélyesebb is. Ugy, hogy ő a sirályval valódi barátságban és védőszövetségben él.

Neki szüksége van e madárra, hogy megszabaduljon alkalmatlan férgesitől és a sirálynak a delphinre, hogy repülésében megpihenve, mint egy kis szigeten a delphin hátán, onnét falatozzék.

Csöndünket azonban megzavarta a delphinek rög-töni mozgása. Oda nézünk, hát látjuk, hogy felkeltek szembe egymással pár ölyyre és kezdenek táncolni.

Quadrille szerint állottak fel és esküszöm, két szememmel láttam a néma mulatságot, mint úsztak a rohamosan szembe levők helyére, s mint cserélték ezek el, a másik pár helyét. A sirályok voltak a zenészek. Ők az uszó delphinek hátáról lemaradozván, folyton repültek — a saját delphinjük után, és a helyváltoztató uszást kísérték sikongatásaikkal. Egy fél óráig csöndben néztük e hal francia-négyes figuráit, a mint egyszerre megbomlott a rend a delphinek között. Mert elérte őket az étvágy!

Kezdték kergetni a tenger halait. Mulatozva üldözték a nálunknál kisebb halakat, és közeledtek így bárkánk felé.

Üldözőbe vettek egy nagy branzinót. Szegény jó nagyra nőtt, nehezen úszott. Eszeveszetten rohant előre és ijedtében egy nagy ívet ugorván a levegőben a mint

nak! kiáltá az idegen. „A legkisebb befolyásom sincs rá. A nemes lord mégcsak nem is ismer engem.“

„Kicsoda hát ön akkor?“

„Én John Poker vagyok.“

„John Poker a“

„Igen a“

Sir Ralph visszahátrált s a sötétség dacára is jól kivehető, hogy a rablólovag szép növésű fiatal ember, kinek arca rendkívül érdekes vala.

„Gondolja meg tehát, sir Ralph“ folytató John Poker „megengedi-e önérzete, büszkesége, hogy Irland leggazdagabb örökösnőjének kezét nekem köszönhesse. A mit teszek az részemről pusztá sziveség avagy szeszély. Máskép áll a dolog önnél. Önnek katonai állásánál egyebe nincs, a mi bizony nem nagy vagyon. O'Brien lord pedig soh sem adja önnek leányát, hacsak egy véletlen eset, mit én előidézhetek, nem segít önön. Miss Dianát nem szoktetheti el, mert ő ellene fog szegülni . . . és atyja már három hónap mulva férjhez adja őt. Miben reménykedik hát? Egyedül én segíthetek önön. Csakis én nyújthatok önnek módot, eszközt arra, hogy célját elérhesse.“

„S melyik az?“

„Önnek szabadságában áll azt elfogadni vagy nem; de önnek előbb meg kell esküdni, hogy hallgatni fog.“

„Az eszköz . . .“ mondá sir Ralph erősen kísértetbe jövén, hogy azt elfogadja — „az eszköz aligha összefér a becsület követelményeivel.“

„Igen helyes megjegyzés“ viszonzá mosolyogva John Poker; „épen ellenkezője lesz annak, mit a tizparancsolat mond, hogy t. i.: ne lopj.“

„De kérem . . .“

bárkánkat akadályként maga előtt találta, belé esett bárkánk közepébe.

A delphin majd nem utánna ugrott, úgy hogy féltünk, fölfordítja csónakunkat, de egyszer csak mást gondolt. Minket vett üldözőbe, Jött velünk, mert mi is evezni kezdtünk. Úszott velünk. S pár sirály a hátán.

Ha lehet mondanom, kacagva követett, mintha azt fejezte volna ki némán lassu uszásával: „Hm, nálatok van a nagy branzinó, az én prédám, de az engem illet, és én ha akarom, veletek együtt föllökném a csónakokat!“

De nem tette.

Mi énekelni kezdtünk, s jött utánnunk hallgatva, csöndesen. Énekünkre azonban, a többi delphin is sietett követni társát.

Csakhamar a Quarneroban játszó delphin-quadrille egész személyzete követett.

Mi megálltunk. Énekeltünk.

Kidobtuk nekik a félig elhalt branzinot és a quadrille újra megkezdte figuráit.

Csodálatos természet! Csodálatos Isten!

Még a tenger lakosai közt is akad egy comicus. Ez a delphin.

Játszva keresi élelmét!

Ugy hogy míg sirályaitól követve lakomázni megy egyuttal mulattatja és kergeti ijesztgeti is a többi halakat.

S talán ha azt kérdenők a kisebb halaktól: ki egyen meg? A tengeri ördög háromszögű szájával? Az ember, a ki kihalász? Vagy a delphin, a ki mulatozva kerget és fog meg? azt felelnék: Ha már megkell halnunk, egy vig delphin által haljunk!

De közeledett a naplemente s vele a Tramontana, az ugynevezett kis Bora szél. S a mi delphinjeink is oszladozni kezdtek.

Egy követett sokáig, de azt is elriasztotta utitársunk pisztolyának golyója tollunk.

Megsebződött, de eluszott. Azt gondolván; „hálátlan népség! Mi nem bántottunk titeket, és ime, mikor én egyedül kísérlek, elmaradva társaimtól, lelősz! — Bezzeg, ha Pesche-Came, (czapé) volnék, futnál előlem.“

Mi azután haza siettünk, hogy az estét vig table d'hotelban, társaságban töltsük. S ettük a jó Quarneró, még jobb lakóit a branzinó halat, és a jó tengeri rákot, a scambrét.

S míg vacsoráltunk az alatt nekünk s betegeinknek is akadt új szárazföldi comicusa, egy szemfényvesztőben.

Igaz, hogy szemfényvesztéseire és szellem idézésére rossz napot választott, mert épen az nap halt itt meg az érdemekben megöszült Takácsy, magyar hazánkfia. De a gaukler, e szemfényvesztő estjét ime közlöm gyöngye rimekben itt alant.

Abbaziáról mit mondjak? Leirom ez alanti verben.

Társaságunk: jó. Sok a herezeg, sok a gróf, sok a baró! Még több a bankár. De van erdélyi is. A kedves Horváth Gyuláné családjával. Tompáné kis fiával, és egy Kemény báróné.

No ezután meg, sok-sok zsidó!

Hanem, ha a cholera hírek tovább is rémitenek, és ha a Triestből jövő hajók tovább is itt az orrunk előtt fogják a quarantaint kiállani, mint most, s a ga fölvyont zászlóval, úgy remélhetőleg, a héber elem elviszi ismét sátorfáját, féltvén életét örökkön-örökké!

Bogdánovics György.

Heti szemle.

Az országos kiállítás alkalmával a francia vendégek tiszteletére tartott ünnepélynél Hentaller Mariska asszony, mint háziasszony annyira megnyerte a francziák tetszését szeretetre méltó modorával, hogy haláljokat lerovandó f. hó 18-án egy nagyszerű legye-

„Nincs más választása, ha ön nőül akarja venni miss Dianát. Egyébiránt ígérje meg, hogy el nem árul és én azonnal megmondom, mit kell önnek tennie . . .“

„Ígérem . . .“

„Adja nemesi szavát!“

„Jól van, adom.“

„Ugy hát hallgasson reám, sir Ralph! Mi mindaketten o'Brien lord kincsei után sovárgunk. Ön úgy akar hozzá jutni, hogy miss Dianát nőül veszi és én . . . - én egyszerűen feltartóztatom utjában a nemes lordot hogy bankjegyeit birtokomba vegyem. Tudom, hogy a nemes lord fizetés végett igen tekintélyes összeget visz Irlandba, az egyik kocsiládban elrejtve. Negyvenezerfont sterling nemde csinos összegecske! Az ön terve megrontaná az enyémet. Ha ön a leányt elszókteti, könnyen megeshetik, hogy a lord utazása elmarad s én nem támadhatnám meg. Különbön is gyöngéd érzelmeimmel ellenkeznék pénzből kifosztani egy embert, ki épen most veszté el egyetlen leányát! Egyébiránt ön is aligha fogja célját érni! Miss Diana, mint mondam, bajosan szokik el önnel, és ha igen, — a lord akkor sem fog a házasságba beleegyezni. Inkább kitagadná a leányt s a vagyon az oldal rokonokra szállna. Fáradsága kárba veszne. Fontolja meg tehát a dolgot hidegvérrel, sir Ralph.“

„Igaza van önnek, John Poker. De honnan tudja mindezt oly pontosan?“

„Ez az én titkom. És most hallja az én tervemet. Ön holnap elkísér engem és társaimat, várakozik ráman azon helyen, hol o'Brien lordot megakaram támadni, s elrablom a bankjegyeket s a leányt . . .“

„Miss Dianát?“

víszonyok folytonos szövődésében maga e vidék népe működik közre.

Mert igaz, vannak hátra maradásai e vidék lakóinak, melyek közt mindenek előtt azért kell bünhödni, hogy saját szerencséje kovácsolásához vagy nem értett, vagy ehhez fogni nem is akart. De a tan- és nevelésiügyi hatalmak e közönyt nem a közművelődés kárára lennének észreveendők; s ha már az önerejéből fölcsegni nem bíró intézmény iránt azt az áldozatkészséget éreztetni nem is hajlandók, mit más vidékek, tehetséges községek vagyoniilag szerencsés lakosainak érdekében készségesen megtesznek: legalább nyujtanának utat módot méltányos viselkedésükkel arra, hogy egy elárvult vidék közönségének tan- s nevelésiügye valahogy zöldágra juthasson.

Az itt felhozottaktól azonban eltekintve, nem marad más hátra az érdekelt közönség részére, mint azon jelszó megszívlelése: „Segíts magadon ember, az Isten is megsegíti!”

Röviden vázoltam az intézet szükséges voltát még anyagi érdekekre való tekintetből is. Erős akarat s egy kis áldozatkészség biztosíthatja a tanintézetnek még a jövő tanévre való megnyitását, — mely év alatt a további fennállhatásra elélyes lépések lennének teendők.

Máskülönben a gymnasium ajtai zárva fognak maradni a szép reményű ifjúság előtt; a muzsák csarnokának küszöbét újra fű veri fel s kitudja meddig lepi el? az iskola kis harangja nem fogja összehívogatni a tanpályán megakasztott növendékeket; a város élénksége jóval alább fog szállni.

Gymnasiumunk ezen sorsa illető körökben félév előttől ismeretes volt, a midőn a Minoriták tartom. Rendfőnöke a szerzet és város közötti szerződést felbontottnak nyilvánította.

Ezen felbontást most jun. 14-én a 344. sz. a. átírt levelében megújította igazgatóságunk kérdezősködésére, kijelentvén, hogy; „a szilágy-somlyói gymnasiumhoz gymnasialis tanárokat nem fogadni, nehogy az ismert szerződés által gyenge tanári díjazások mellett szegény sz.-somlyói társházát anyagiilag végleg kimerítse.”

Ilyen kilátások jelentkeznek gymnasiumunk jövőjére.

Mily sürgős intézkedések igényeltetnek az intézet főtartásának biztosítására: fontolja meg a közönség s tegyenek lépéseket az illetékes egyének és körök, önmaguk és a jövő nemzedék jól felfogott érdekében!

Tapody Tamás.

Azután Béla csak mint serdülő diák került haza az iskolából sok idő múlva.

Legelsőben mikor találkoztak lángba borult mindkettőnek az arcza, olyan félve nyujtották egymásnak kezeiket, beszélni akartak, de mind a kettőnek megakadt a nyelve, lesütötték fejüket s ha rajta kapták magukat, hogy egymásra pillantottak, még jobban meglándult orcájuk, hanem a szívők az hangosan beszélt, azt nem lehetett megnémitani s ebből a beszédből megértették mind a ketten, hogy nem csak a régi ösmeretség, de egy sokkal erősebb kapcsolcs fűzi össze őket: szerelem.

Hogy mint fejlődött szerelmők, milyen volt boldogságuk, arról beszéljen a nagy almafa susogó lombja, vagy a virágzó orgona bokorban, vagy a zöld levelek közt csicsergő kis madár, ők látták, ők tudják én csak azt tudom, hogy Béla minden szüenidőről fájó szívvel s egy-egy drága emlékekkel tért vissza a nagy iskolába.

De ennek is vége lesz egyszer, még csak egy év van hátra, akkor haza jön s együtt mennek Margittal keresni egy csendes, enyhe fészket, az lesz az ő boldogságának ragyogó koronája.

Most éppen erről beszélgetnek a lugas árnyában, míg a széles tornáczon az ur a pappal ugyan-csak szidják a mai világot, az adót, meg a zsidót.

— Még csak egy év Margit, — még csak egyetlen esztendő aztán . . .

Margit égő arcját oda hajtá a Béla kebelére s karjaival átfoná nyakát mint repkény az erős oszlopot.

— Még csak egy év, aztán vár a menyország minden fényével, minden boldogságával a miről eddig oly édesen álmodozánk!

Margit lázban égő ajakával lezárta Béla beszélő ajakát s mindketten érzék, hogy szemükből a boldogság könnyje összefoly.

. . . Egy év! — Isten veled!

A szív egymáson dobogott, az ajkak a szerelem

Városi közgyűlés.

Sz.-Somlyó városa e hó 16-án tartotta meg rendes közgyűlését nagyon kevés számu képviselők részvétele mellett.

Polgármester bejelentése, melyszerint vasutígyünk — biztos értesülése szerint — vég céljához ért s az indóháza a város ohajához képest behozatik a város belterületére, az alsó vadkertre, — továbbá hogy a városi közönséget terhelő adóhátralékokból egy jelentékeny összeg fog leiratni, végre; hogy az ipros tanoncoknak közelebből történt vizsgájukon azoknak kellő előhaladásukról és a rajzban előmeneteliükről győződött meg, örvendetesen tudomásul vétettek.

Az ovoda tulajdonát képező s a város felügyelete alatt álló pokróczhegyi szőlő 1885. évi kezeléséről város gazda Farkas József által vezetett számadás 507 frt bevétellel, 263 frt kiadással, 244 frt maradvánnyal helyesbített és elfogadtatott.

Polgármester bejelentése mely szerint a Magura erdőség kezeléséről vezetett zárgondnoki számadásokat azon okból nem terjesztheti be mivel ezen számadások — zárgondnok jelentése szerint — a megye hatóságához lettek beadv. tudomásul vétetett: s megyei alispán felkérte a jelzett számadásoknak az 1882. évtől kezdve — áttekintés végett — megküldésére.

Veisz Ignácznak e város kötelékébe felvétele iránti kérelme, a mennyiben folyamodó a közgyűlésnek e tárgyban korábban hozott határozata ellen fellebbezést adott be. s ezen ügy jelenben másodfoku elbírálás alatt áll, elintézetlenül vissza adatott.

Demeter László volt városi rendőr szolga részére — ki huzamosb idő óta ágyban fekvő beteg — a városi szegényalapból f. évi ápril hó 1-től kezdve jelen év december hó 31-ig havonkénti 3 frt segély összeg szavaztatott meg.

Kedves György m. pénztárnok és Moldován János ellenőr által beadott kérelem, melyszerint a kir. adófelügyelőség által előírt 5423 frt 10 kr birtok rendezési költségek beszedéséért megjutalmaztatásukat kérik, illetékes ellátás végett a birtokosság választmányához tétetett át.

A város tulajdonát képező „Bem tér“-ből 40 □ méter területnek a m. kir. posta kincstár részére örök áron való eladása feletti ügy tárgyalására egy korábban kelt határozattal jelen gyűlés tüzetvén ki, de a a mennyiben törzsvagyon elidegenítéséről van szó, s ez az 1871. évi 18-ik t. cz. 103. §. szerint a közgyűlés összes tagjainak átalános többségével névszerinti szavazás mellett határozható el s minthogy a törvényben megkívánt számban ezen gyűlésen a közgyűlés tagjai nem jelentek meg, ezen ügy tárgyalására ujabban folyó 1886. évi július hó 19. napján d. e. 8 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés tüzetett ki, azon megjegyzéssel, hogy ezen közgyűlésen tekintet nélkül a megjelent közgyűlési tagok számára érdemleges határozat fog hozatni. Ezen határozatról a közgyűlés összes tagjai jegyzőkönyvi kivonaton, valamint a városi közönség hirdménynek utján értesítettek.

V.—

égő csókjaiban forrtak össze. a szemekből a boldogság könnyei hulltak, a karok átfonva tarták egymást.

Milyen ifjak, még szinte gyermekek s s még oly boldogok.

* * *

Az öreg Nád helyi Gáspár — a Margit apja — mindig szidta a világot, de a világ azért csak nem akart megváltozni, miudig szidta az adót még azt is, a ki feltalálta, de fizetni sohasem fizette, mindig szidta a zsidót, de azért miudig csak hozzájuk fordult egy pár bankóért, ha nagyon égett a föld a talpa alatt.

Egyszer aztán azt mondta valami nagy fináncz, hogy többet nem kérünk, hanem elvesszük a mi van, a Piske zsidó meg már előre mosolygott, hogy majd az adósságba neki jut az a nagy kuria s akkor majd Grünfeld Náciból Zöldmezey Ignác ur lesz ötvenkrajczárból kitelik, aztán majd ad valami egyletnek — ahol valamelyik grófné az elnök — 100 frtot és ezért megkapja a nemességet s akkor felhagy a pálinka méréssel s lesz belőle nagyságos ur, mert — a mint szokta mondani: — „thekinthes ohr mhinden bhukott mhagyar,” neki tehát ez nem elég.

Hát szegény Nád helyi Gáspárral mi lesz? Ezzel nem igen törődik senki, hanem a szegény öreg ur sokat gondolkozik rajta meg a pap. De az öreg ur gondolkodásának eredménye egy iszonyu káromkodás volt, mire a pap mindig csak azzal felelt hogy: „majd csak megsegít az isten valahogy.

Mindezekre pedig az a fő fináncz nem ügyelt semmit a Piske zsidó meg a korcsmában egy fél liter pálinkát nyomva János kis bíró kezébe így oktatgatta nagy titokban:

— Uzthán thodja khend Jánus, mhikor én szólok, hamarosan kiáltsa khend: Senkhi thübbet? s ühsse rá a dobót!

Áldomás az érmesekért.

Régi gyöngéje a magyar embernek, hogy áldomás ívás nélkül semmit sem tekint „bevégezett tény“-nek. Olyan szükséges dolog az, akár a magyar nadragon a vitézkötés, a zekéjén pedig a sok ménkü aprógomb. Ugyis a rendje; — mindennek meg kell adni savát, borsát. Olyan nagy és fontos tény pedig, mint a tűzoltó érem kiosztása, bizony e nélkül elnem mulhatott.

A folyó hó 20-án délután össaszegyült hát a testület s a kitüntetett érmek tiszteletére megtörtént a „magnum áldomás“. Előleges megbeszélés szerint kirándulás lett volna ez, a mely az „iskola kert“-be volt tervezve, a hol az árnyas fák alatt kényelmesebben, vigabban eshetett volna meg. . . Azaz, (hogy egy fűzfapóttával kiáltsak fel:) „Hova ragadsz paegasusom Olymptól ellen irányban?“

Volt biz azt vigáság, derült kedély a színház helyiségében is, a hova a csepergő eső beszorította a tűzoltó egyletet. Most ez nálunk olyan malhuer, a mely nélkül tűzoltó multság meg nem eshetik; — innen is látszik, hogy a jóságos szerkesztő örömmel és tisztelettel tekint a megszilárdult egylet bajnokaira, mintha csak mondaná: „Ne féjetek; . . Van itt víz elég“.

A városház udvarán össaszegyült egyleti tagok aggodalmas arczczal szemlélték a beborult eget, s hogy az első cseppek megeredtek, ki lett mondvá a jelszó „Be a színházba! . . Mintha csak aztán erre vártak volna oda fenn t, egyszerre kiderült az ég és „nap sugarba uszott a világ.“

De ám az egylet tagjai nem azért állottak ki annyi tüzet és vizet életükben, hogy a bort meg ne igyák. Megeredt a jó kedv oly jelentékenységgel, a mely soronpóba hívott mindenkit a ki csak jelen volt. A rövid és katonás, de annál izletesebb uzsona után megeredtek a pohár köszöntők is. Az esővel elpocskolt majális által elfolytott minden toaszt itt dühöngte ki magát. A vajúdó keblek őszinte, jó érzései, sok jó kívánatokban lettek itt kifolyást.

Virág Lajos főparancsnok József főhercegeért, a „fenséges főparancsnok“-ért (kedves kollegiálitás, mondhatom), üritett lelkes szavakban poharat, melyet fennállva hallgattunk meg. Ugy zudult fel reá a lelkes éjlen minden férfi kebléből, mintha csak Janszky kommandírozta volna.

Alig akart vége lenni. Vischán Elek Mezey Mihályért a derék szövetségi elnökért üritett poharat; mire Virág Lajos főparancsnok indítványára körülbelől a következő ékes szöveget sürgöny menesztetett hozzá. — egyszerű, de őszinte szavakban: „A szolgálati érdmekkel feldíszított tagtársak áldomás ívásra gyűltek össze egy-szóval lélekkel kívánják. hogy a jó isten csak még 100 esztendeig tartsa meg erőben egészségben! Virág főparancsnok.“

Bizony vannak emberek, a kik két emberi kort kellene, hogy éljenek, mert másoknak és másokért is élnek s ez a jámbor óhajítás méltán megilleti a derék szövetségi elnököt, a ki annyiféle ember, (ezimbalmos, flótás, hegedűs, klárinétos, tűzoltó és — gyújtó, szép baritonjával). Vischán Elek Virág Lajosért, a „mi“ főparancsnokunkért emelt poharat, ki megküzdve annyi rosz akarattal, félre ismeréssel, előítélettel nem csüggedt és — győzött! Az a lelkes éljenzés, mely a beszédet követte biztosított bennünket arról, hogy a míg ő áll az egylet élén, nem kell félnünk a felbomlástól; birja ő azt, a mi egy ily egylet legbiztosabb alapja — bajtársai osztatlan szeretetét és a gyakori érintkezés csak közelebb-közelebb hozza őt szíveinkhez. (A közmondás úgy tartja, hogy a ki a

Hanem a segítség megérkezett, de a segítségért életet követelt, Margit életét.

A szomszéd faluban lakott egy új földesur, a Sveczák uraság, egy pár évvel ezelőtt gubicscsal kereskedett s jól felszedte magát s meg vett nemesi dominiumot licitáczió s most négylovas kocsival jár.

Ezzel a négy lovas kocsival meg a fiával hajtattott be egy vasárnap délután Sveczák ur Nád helyi Gáspár ősi portájára.

A fiatal urnak rőt haja, veres szeplős igazi sváb pofája volt, hanem a lovak igazán szépek voltak s a kocsi ujdant-új volt.

Az öregek mindjárt be is vonultak a belső szobába, az urfi meg Margit ott ögyelegtek a kert széles utain.

— Az én fiamnak feleség kell — szolt a vén Sveczák, — az urnak van leánya, meg ősi czimere, az én fiamnak van vagyona, a kettő együtt csak ér valamit. Az én vagyonom nélkül az ur ősi czimere nem ér egy fa garast, az én vagyonomhoz illeni fog az a czimer egy kis ciffraságnak. Egy hétre biztos választ kérek, gondolja meg az ur.

— Hát azokat a gyereket meg se kérdezzük — szolt az öreg Nád helyi.

— Felesleges komédia, adnnk, vesszünk, vásár az egész, így megy ez már a mai világban s aztán maga mellé vete fiát s elhajtattott a négy lovas kocsival.

Nád helyi Gáspár meg újra csak szidta a mai világot, az adót meg a zsidót és behivta a leányát.

— Margit! A Sveczák megkérte kezedet a fiának. Ha nem akarod, hogy vénségemre koldulni menjek s hogy ezen az ősi udvaron megszóllaljon a dob, ugy add oda neki. Nagy vagyona van, kocsival jár, nagy árt fog adni kezeidért. Így megy ez már a mai világban. Inkább legyél a felesége, mint hogy később szolgálója kell hogy legyél. Egy hét alatt meggondolhatod, ha elég erősnek gondolsz en-

főjegyzővel össze vész, az biztosan kibékül a főparancsnokkal.)

Péntek József az „öreg zászló tartó“ a zászló anyáért mondott meleg szavakban felköszöntöt, mit nagy tisztelettel és szintén felállva hallgattunk meg; majd **L a c z a i József** örvénzőt **S z a l g h á r y József**ért, a derék alparancsnokért ivott, ki a milyen előzőkeny patikus, éppen olyan szigorú alparancsnok, (de azért szeretjük ám mindnyájan!). **Virág Lajos** komoly és magvas beszédben lelkes éljenek között az egyet derék alapító és pártoló tagjaiért és az egyet lelkes támogatójért **G e n c s y Sándor**ért emelte poharát. „Ők azok, kik az egyület felvirágozásra segítik s lelkes támogatásuk — úgy mond — ne legyen feledve a jövő nemzedék előtt. Adja az ég, hogy Sz.-Somlyó művelődés történetének is akadjon megírója és olyan, a ki szent kötelességének ismerje kiemelni a cultur harc e hathatós támaszait.“ Ekkor következett a mi r é g nem v o l t. A mi derék Dénes Lacink, a kürtösök vezetője állt elé s majdnem könyezve bucsut vett az egylet főparancsnokától s tagjaitól. Mennek ők is — fűrődni. Viszi a kenyérkereset idegen utra őket most először. Itt hagyják sziveiket nekünk, csak annyit visznek belőle magukkal, hogy a négy hurba elég érzés jusson.

Rosszul esett mindnyájunknak a bucsu, — legkivált a mikor (a Vischán barátunk sugalmazására) fújták körbe állva „Hunyady induló“-t... aztán a „Rákóczyt, meg a többit. Jaj, de fáj!... A főparancsnok felelt a bucsu szavakra mély érzéssel.

Csak az újságot kérjük! szölt a derék Dénes Laci, — legalább egy héten egyszer lássunk Somlyót; — milyen jól fog ott esni az idegen földön!

Maja a szívére kötjük az expeditor urnak! (Audire hoc care amico Diószegi!)... Bizony a kik itt hon bírálgtatják, szőlják-szapulják a mi szerény, de önzetlen munkáinkat, szintén megbecsülnék egy ilyen — két h a v i szánűzötésben!

Mint sok mindennek ennek is vége lett aztán egyszer... Szomorú vége. Elfogyott a bor és a borviz és kiki haza távozott s én most már magam is elbámulok ha előveszem a notisomat, hogy a magyar tűz és szív mennyi jót kíván egymásnak rövid három-négy óra alatt s nem állhatom meg, hogy még mindig a szolid és komoly toaszok közt ide ne jegyezzem, kik és kikért üritettek pohárt:

Vischán Elek — a szilágy-somlyói hölgyekért.
Virág Lajos — a tiszti karért és bajtársakért.
Czecz Károly — az egyletért.
Hulinka Sándor — az „öreg zászlótartóért“ és a 48-as honvédekért.
Csak eddig tartott.)* a—r.

*) Hát már e kis áldomás ívának sem hagynak békét? Hát azt hiszi némely potentát, hogy az egylet vagyona ezzel absorbealtatik? Tudja meg tehát az illető, hogy az érem kiosztás ünnepélyeül rendezett tánczvigalom jövedelme már eleve arra a célra rendeltetett fordíttatni, hogy azzal az egylet tagjai megvendégtessenek és a tüzőltó egylet életében egy ily fontos ünnepély bizonyára elég alapot szolgáltat, hogy az egylet tagjai is részesüljenek némi kedvezményben, és kíváncsatos volna, ha az illető visszatartaná magát epés gyanúsításaival, annál is inkább, mert a midőn a közérdek szolgál tában fáradhatlan egylet partolására hivatik fel, akkor rendszeren pipapüfékelés között tagadja meg filicradományát azon egylettől, melytől más körülmények között nem átalja a hasznot zsebre vágni. — Különbön hogy az egylet szolgálatai az illető által némi csekély elismerésben részesülhessenek, egy inspectioist fog a parancsnokság az illető rendelkezésére bocsátani, kinek nem leend más kötelessége, mint a — pipagyújtatás. Ekkor talán midőn az egylet hivatásával ellentétesen nem olt, hanem gyújt, meg leend vele az illető is elégedve.

gemet arra, hogy koldulni menjek, ám utasítsd el. Gondolkozz, egy hét sok idő.

Margit szó nélkül fordult ki a szobából s tán-torogva lépdelt a kert széles utain.

Mi volt az oka? az apja iránti szeretet, a szegénységtől félelem, vagy a fény, a gazdagság utáni vágy elnyomta-e szívében a szerelmet? beszéljen róla a nagy almafa susogó lombja, melynek árnya alatt annyit sirt, vagy a lugos orgona bokra, a hol annyit tépelődött, vagy a csicsergő kis madár, kinek annyit panaszkodott. Én nem tudom, én csak annyit tudok, hogy Margit egy hét múlva oda adta kezét a Sveczák ur rőt hajú, veres szeplős fiának.

Ez esemény után azzal fogadta Nád helyi Gáspár a papot a széles tornáczon.

— Na tiszteletes uram eladtam a leányomat, nem volt egyéb eladóm, ennek jól megfizették az árát!

A pap semmit, semmit sem szölt, de többet nem volt látható az ősi kurián.

* * *

Béla levelet kapott, gyöngéd női kezek írták, úgy megörült neki — szegény!

„Édes Béla!

Gyermekkori emlékeink kötelességemmé teszik, hogy tartandó menyegzőmre meghívja. Isten önnel, tartson meg emlékezetében.

Margit.“

A fájdalom ha könnyekben törhet ki, megenyhül, a Béla szemei szárazon maradtak, ajkaira szó nem jött, csak szívét szorította össze valami kimondhatatlanul égető kin, aztán — mintha valami szomorú temetésre készülne, — szó nélkül, néma fájdalommal szedte elő a Margittól kapott emlékeket, mindegyiket hosszasan nézte és köny még sem jött szemébe,

Ajtai Albertné

M. h. 1886. jun. 19.

Mily fájdalmasan vonaglott a szív e hír halatára!

Elvultunk rá készülve, de mégse vártuk. Naponként szomorubb-szomorubb hír szárnyalt. Az élet birkozott a halállal, az emberi ész a természettel, a véges a véghetetlennel! De Gileádnak nem volt elegendő balzsama! Szelid tekintetű szemeire ráborult a halál sötét fátyola. Megnémultak az ajkak, megszünt dobogni a szerető szív!

Oh mily igaz könnyűkkel áldoztunk emlékeknek! Hisz ki ne szeretne volna? Társadalmi életünk egészében ő volt az érző szív, a közjó előmozdításában a fáradhatlan munkás s a szegények jótékony angyala. A fájdalom hangján kiálthatunk fel a költővel: „... az az érzet, az a világ nincs sehol.“

Nagy a mi veszteségünk! De van egy kisebb család, az ő családja, a hol az ür kipótolhatatlan. A szerető hitves, a gyermekeiért önfeláldozó édes anya hunyt el benne, hogy örök élete legyen.

Áldani fogjuk őt s neve emlékezetünkben lesz örökké!

Temetése folyó hó 22-én ment végbe a legáltalánosabb részvét mellett. Dél előtt 10 órakor nemcsak városunk, de vidékünknek is intelligens közönsége, a hatóságok, egyletek és számosan mások gyűltek a gyászszertartás szomorú helyére, és a tágas udvart egészen betöltötték. Segéd lelkész Diószegi Miklós mondott szívhez szóló imát, melynek végeztével a számos koszorúkkal díszített koporsót egy másik külső koporsó buroka helyezett át s szekerre téve szállították a kémeri családi sírboltba. Az egész halotti gyülekezett a város végéig kísérté ki a szekert, mely vitte azt, ki szívünknek mindég oly kedves vala. Délbe vagy 20 telt kocsi indult, hogy jelen legyen ott, hova elhelyezik örök álmot aludni. A családi sírboltnál ippi pap Juhász György tartott az érzelm hangján előadott rövid gyászbeszédet. Emléke feledhetlen lesz mindazok előtt, kik ismerték a nemes szívű nőt, hitvest és anyát. A család által kiadott gyászjelentés a következő:

„Ajtay Albert. gyermekei: Endre, Béla és Jenő; Virág Anna és férje Tarpai Ferencz, gyermekeik Bertha, Béla, Miklós és Irén; Virág László és neje Csengeri Amália, gyermekeik Virág Erzsébet Antal Jakabné, Virág Endre és Anna, Ajtai Karolina és férje Veress Lajos, gyermekeik Sándor, Erzsébet, Ferencz, Lajos, Bertha, Pista és László maguk s a távolabbi rokonok, jóbarátok és ismerősök nevében megszomorodott szívvel tudatják, hogy Virág Kata Ajtai Albertné a feledhetlen jósaú házastárs, önfeláldozásig gondos jó anya, szerető testvér, rokon és jó barát, a társadalom szeretve tisztelt s jótékonyágban fáradhatlan tagja — folyó hó 19-ik napján, estéli fél tíz óra-

hanem az az égető kin mindegyiknél jobban-jobban megszorította szívét.

Gondosan összezsomagolta szépen s kísérelül egy darab papírra a következőket írta:

„Fogadja ezt tőlem menyasszonyi ajándokul, a meghívást köszönöm. Elmegyek.

Béla.“

Margit megdöbbsent attól az utolsó szótól, hogy Elmegyek.

Félt, nem Bélától, de félt a botránytól, pedig hiába félt, mert Béla nagyon-nagyon csendes ember volt mostanában.

... Sirt az ég mikor a fényes kocsisor az esküvőre a kis templom elébe vonult.

Béla a templom palánkjánál várta a fényes mezenetet, a menyasszony kocsijába fogott ficzánkolo lovak felvagták a sárt, befecskenedezték ruháját, az arczába is jutott egy darabka. A ruhájáról letörölgette, az arczán ott hagyta.

Az esküvő után fényes lakomára gyűlt a társaság az ősi kuriára.

Béla egykedvűen kérdezte apjától, hogy nem megyünk-e lakodalomra.

— Nem lakodalom az fiam, csak áldomás a jó vásár után!

Béla ott volt, de csak addig, míg Margittal beszélhetett, még Margit szólította meg előbb.

— Maga igazságtalan, rossz ember, hát miért küldte vissza azokat a gyerekkori emlékeket?

— Nekem is maradt — szölt Béla — nézze, az egyik itt arczomon ez a darabka sár, mit lovai vágta arczomba, a másik a szívemben a fájdalom. Ez a kettő elég nekem a boldogság után.

... A zene megszólalt, Margit vőlegénye karján jókedvvel járta a legujabb valzert.

kor, életének 41, boldog házasságának 17-ik évében, 5 hónapi súlyos betegség s kínos szenvedés után jobb létre szenderült. A boldogultnak földi részei folyó hó 22-ik napján, a házán tartandó rövid ima után, délelőtt 10 órakor a kémeri ref. temetőben levő családi sírboltba fognak elszállíttatni s az ev. ref. egyház szer-tartása szerint az örök nyugalomnak rokonai, jóbarátai s ismerősei szomorodott szívvel meghívotnak. Könnyű legyen a föld hamvai fölött, lelke pedig nyerje el az idvesség koronáját!

Különfélék.

* **Az év első fele** lejárta felé közeledvén, — tisztelettel felkérjük lapunk pártolóit előfizetéseik megújítására — s az illető hátralékosokat dijaik beküldésére, mert kötelezettségünknek mi is csak úgy tudunk megfelelni, ha a t. közönség eddigi pártolását jövőre sem vonja meg tőlünk. Ez alkalommal tudatjuk, hogy lapunk példányonként 10 krajczárjával Telegdy Márton ur üzlethelyiségében kaphatók.

*

* **Nagy László** sz.-szolnoki ev. ref. esperes, lapunk szerkesztője az erdélyi ref. egyházkerületi közgyűlésen Kolozsvárt folyó hó 18-án igazgató tanácsossá választott.

* **Hymen.** Benkő Gyula sz.-szegi birtokos folyó hó 19-én tartotta esküvőjét Haraklányban ottani birtokos Dobay Antal kedves leányával Katinkával.

* **A helybeli rom. kath. leány-iskola** növendékeinek 1885—86. évi zárvizsgája — az iskolaszék határozata folytán — e hó 30-án fog megtartatni az iskola helyiségében. A következők sorrenddel: délelőtt 8 órakor kezdődőleg az I. és II. osztálybelieknek, délután 2 órakor kezdődőleg pedig a III. IV. V. és VI-ik osztálybelieknek, melyre a szülők és a tanügy iránt érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Simon Antal, s. k. isk. jegyző.

* **A helybeli önk. tüzőltó egyletbe** pártoló tagokul beléptek még: báró Győrffy Adorfné ő nagysága öt évenkénti 4 frttal, a csizmadia ipartársulat öt évenkénti 3 frttal, Körösy Kálmán, Artner Mihály, Némethy Zsigmond, Formanyek Lőrincz, Oláh Károly urak öt évenkénti 2 frttal, Tóth János ur évenkénti 1 frttal, Hallárszky Sámuel ur egyszersmindenkorra 10 frttal, végre Fülöp Antal ur egyszersmindenkorra adott 1 forintot.

* **A minorita atyák** iskolájában az évi zárvizsgálatok f. évi június 25-én pénteken reggel 8 órakor lesznek.

* **Beküldetett.** A kémeri k. iskola részére 367 frt 50 kr államsegélyt a sz.-somlyói kir. adóhivatal június 11-postára adott, de a pénz még 15-én sem érkezett Kémerre. Ennek következtében — egyik kémeri tanító, — mint a kit némileg felelősség is terhelt — betegesen a pénz keresésére indult, s hosszas kutatás után meggyőződött, hogy a pénz a zoványi postafiókban, nagy gondallal őriztetik. A zoványi postamester ur lekötölezné a levelező közönséget, ha e becses lap hasábján tudatná, hogy micsoda „posta“ parancs s-a értelmében őrizte negy napon át a szóban levő pénzes levelet, s hány napig sziveskedett volna még azt gondozni?!

* **Junialis.** A Zilahon állomásozó m. kir. 45-ik honvéd zászlóalj tisztikara folyó 1886. évi június hó 24-én a Kerekdörben zártkörű junialist rendez. Kedvezőtlen idő esetén a kirándulás elmarad. Ételek és italokról gondoskodva leend. Kezdeté d. u. 3 órakor

* **Uj távirda vonal** megnyitása. A Zilah város től Zsibón Sz.-Csehig vezető uj távirda vonal zsibói és sz.-cseli állomása f. hó 15-én megnyitattott.

* **Szamar előfogatok állomása.** A zöldség piacon — a régi városkára előtt — daczára annak, hogy közlekedésre is nagyon szűk ezen uteza — a nagyvárosi fiakker állomásokhoz hasonlóan — szamar előfogatok ütötték fel tanyájukat, lehet hogy a naponta ott állomásozó 4-5 előfogatokat a mi „Mihasznaánk“ nem veszik vagy nem akarják észre venni.

* **Ipolyi Arnold** megyés püspök f. hó 14-én érkezett Nagyváradra. A püspök a vasuti állomástól saját fogatán a székesegyházhoz hajtatott; a szokásos ima végeztével a rezidenciába tért. Az ünnepélyes instaláció Szt. László napján 27-én fog végbemenni.

* **Vasuti ügy.** A m. kir. áltamvasutak forgalmi főnökségének uj vonal beosztását, melyet az igazgatóság dolgozott ki, a közlekedési miniszter már jóváhagyta és az uj szervezet augusztus elsejével fog életbe lépni. E rendelkezéssel Nagyvárad forgalmi főnökségi székhely leend. Hatásköre kiterjed a Nagyvárad, Székelyhid, érmihályfalvai, és székelyhid-margittai vasuti vonalokra is.

* **Gazdák miatyánkja.** A falusi gazda így adja elő a gazdák Miatyánkját: Vezess naplót. Mindent számolj el rendes könyvvitelrel. Az állatoknak adj rendes sőt. Ragaszkodjál foglalkozásodhoz. A gyomok rablók. Magad gazdálkodhatsz: legsikeresebben. Lakásod legyen jó és kényelmes. Olvasz lapokat és könyveket. A juhoknak adj száraz almot. Minden évben ültess pár fát. Senki váltóját alá ne irjad. Tarts mindent a maga helyén. Ügyes, tapasztalt gazdáktól kérj tanácsot. Földed ne koplaltasd. A minőség épen úgy földolog, mint a mennyiség. A festék olcsóbb, mint az uj deszka. Ha jó házi kerted van, kevés dolgod lesz az orvossal. Mindenedet biztosítsd valamely megbízható társaságnál. A mely munkát ma jól végezheted, ne halaszd holnapra. Ha nincsen szénapajtid, lyukas lesz az erszényed. Akkor fess szépre a pajtát, mikor még a tehénben van, vagyis etess herét és tengerilisztet. Földjeidnél nincsen jobb takarékpénztár. Nagy termésekre úgy törekedjél, hogy ezzel ne szegényítsd a földet. Ne csak trágyázz, de arra is ügyelj, hogy az jó helyre jusson s jól alá-szántassék. Ezközöidet tartsd fedél alatt. A rozsdás és a korhadás többet koptat az eszközödből, mint a használat. Nyitott elme és szilárd kéz teszik jövedelmezővé a gazdaságot.

* A megyei építkezések fölbírálása. Miután a megyei magas építkezésekze vonatkozó terveket és költségvetéseket csak rövid idővel az építkezés megkezdése előtt terjesztik fel sürgős megbírálás végett és azok különösen az építkezési évad beálltával egyszerre oly tömegesen érkeznek fel, hogy azoknak alapos felülvizsgálatát a legnagyobb igyekezet mellett sem lehet a kívánt ideig teljesíteni, ennek következtében Tisza Kálmán belügyminiszter körrendelet útján felhívta a megyéket, hogy ezeket a műszaki műveleteket mindig lehetőleg oly időben készítsék el és terjesszék fel, hogy azoknak a műszaki tanács által leendő elbírálása minden nehézség és hátramaradás nélkül, kellő időben eszközölhető legyen.

* Beküldetett. Biztos tudomásunk szerint, egy oly betegségben sínlódó egyén, milyeneknek ápolására a megyei sz.-somlyón lévő kórház alapítva van, nem vettetett fel ápolás végett, s így e város hatósága jelzett beteg gyógyíttatása végett másként intézkedett. Kíváncsiak vagyunk, hogy az ily kórházakra fennálló törvény és felsőbb rendeletekkel szemben, micsoda kivételekkel bír ezen kórház, avagy minő utasításai vannak az illető gondnoknak.

* Zárt levelező lapok jőnek forgalomba f. é. július hó elsőjével, a melyek a postahivatalnoknál, s az értékgjeggy árusítóknál, a rányomott postabélyeg értékhé képest, 3 illetőleg 5 krajczárért lesznek kaphatók. Ez új értékhé, külsejére nézve, a válaszos levelező lapok módjára, összehajtott belül fehér kívül világosabb színű erősebb papírlap, a melynek belső színe felülete a közlemlény följegyzésére, a bélyegzett és vonalozott külső felülete pedig a címzésre szolgál. A belül megenyvezett színek, 5 milliméter szélességben, a felnyitásra való tekintetből, át vannak lyukasztva. A 3 krajczáros „zárt levelező lap“ a helyi az 5 krajczáros a bel és külföldi forgalomban használható. Az esetleges díjtöbblet, úgy az ajánlási, mint az expressz-díj, a megfelelő értékű levéljegynek a czimlapra való ragasztása által, fedezhető.

* A veszettség gyógyítására vonatkozólag Gastl nevű 82 éves erdsz. „Leipziger Ztg“-ban a következő nyilatkozatot teszi közre: „Nem akarom sokszor kipróbált szerem titkát a veszettség ellen, magammal a sírba vinni; hanem nyilvánosságra hozom azt, vagyis ez lesz az utolsó szolgálat, a mit az emberiségnek tehetek. Vegyenek meleg borecet és langyos vizet; mosák jól ki a sebet, és szárazíták meg. Önsenek azután néhány csepp chlorhidrogén-savat a sebre; minthogy az ásványssavak a nyálka mérget megölik.

* A játékpénzeket gyártani többé nem szabad. A belügyminiszter ugyanis elrendelte, hogy a játékpénzt gyártók és árulók a járásbíróságok elé idéztessenek; és üzemüket, mint kihágást, büntessék. A rendeletre okot az adott, hogy a játékpénzekkel sok tapasztalatlan rászedtek; aranypénz helyett tukmálván azokat a lépre csalt köznépre.

* A kormánykörökben azt beszélik, hogy a népfelkelés nyilvántartása évenként 230 ezer forintba fog kerülni, s hogy minden egyes népfelkelő fölfegyverzését 35 frtra számítják. Mivel jelenleg csak azokat a népfelkelőket kell egyenruhával és fegyverekkel ellátni, a kik a szervezendő magyar népfelkelő zászlóaljba lesznek besorozva, a kiknek számát mintegy 200,000 emberre becsülik, Magyarországának ezek a fölfegyverkezések fokozatosan 7 millió forintba fognak kerülni. Az utóbbi kiadás egyszer s mindenkorra szól, míg az első összeg állandóan fog szerepelni.

* Baranyamegye egyik helyiségében közsegi ház építéséhez akartak fogni, s a ház felépítése felől a bíró házánál az összehívott felek tanácskoztak az építő anyagok mikénti szállításáról. A sok tanácskozás közben feláll a bíró, s így szól: „Mit okoskodtok olyan sokat rajta, ha ló kell itt vagyok én, ha ökör kell itt van a jegyző.“ Ezzel a tanács véget ért.

* Az állatkinzás büntetése, a belügyminiszter egy végzése szerint, nem állhat csupán pénzbürságból. Közlebb egy vidéki botrányos állatkinzás került felebbezés útján a belügyminiszter elé. A vidéki kihágási bíróság tíz forint bírságra ítélte volt az állatkinzás elkövetőjét, a miniszter ellenben csak öt forint bírságot szabott ki, de egy napi fogságot is mért a vádlottra, kimondva, hogy a botrányos állatkinzásért mindig fogságbüntetés szabandó ki.

* Kedvező gabna kiviteli kilátások. A londoni „Globe“ című folyóirat utolsó számában azon nézetének ad ki-fejezést, hogy az amerikai sikertelen termés és drága gabnaszállítás következtében, Angolország ez évben kénytelen lesz szükségletét erópai gabnával fedezni. A múlt hóban tartott liverpooli és newcastlei meetingeken el is határozottatott összeköttetésbe lépni orosz gabnacegekkel. Egyidejűleg a „Messe Agricole“ földmívelési napilap közli, hogy amerika előre látható gyenge termése és a nagyobb szükségletek folytán, az angol gabnabizományosok elhatározták összeköttetésük megszüntetését Amerikával, és ismét összeköttetésbe lépni Ausztria-Magyarországgal. A vámmizériák dacára tehát elég kedvező a gabnaviteli konjunktúrák.

* Káros-e a cigarettá? A „Lancet“, a legelső angol orvosi lap erre nézve ezt mondja a többi között: „Célunk az, hogy egy intő szót mondjunk a cigarettának nagy mérvben való élvezete ellen; hogy ama hiedelmet megdöntsük, a mely szerint a nikotinnak eme kis adagjai ártalmatlanok volnának. Sőt ellenkezőleg, azon körülmény folytán, hogy a dohánylevél kisebb részekre van szétdarabolva, és hogy a dohány közvetlenebb összeköttetésbe lép a szájjal és a lélegző szervekkel, mint a szivar vagy pipa szivásánál: az idegrendszerre való hatás cigaretták szivásánál nagyobb, mint máskor. Az érverés egy tucat cigarettát után gyengébb és nyomasztóbb, mint szivarok után. Az összes dohány mennyiség természetesen nem tűnik fel nagyoknak, de kétségen kívül a dohány tömege, a melynek a dohányzó légző szervei ki vannak téve és a nikotin mennyisége, a mely a füsttel együtt a testbe bevitetik, együttesen hozzájárulnak, hogy a szervezet a dohány káros hatásának odavessék s fönt az ifj, fejlődésben levő test az elsatnyulásnak, sőt a korai halálának kitéve legyen.“

* A nők és a színek. Szellemesen jellemzi a nőket Balzac abból, hogy ki milyen színt kedvel. Minden női jellem — mondja Balzac — olyan színt választ magának, a mely neki megfelel. Olyan nőknél, a kik narancs-amarant- vagy gránátszín, sárga fű- vagy cizinegezőld ruhát viselnek, körül-belül biztosan számíthatni hóbortos vagy ehhez hasonló jellemre. Nem bizhatunk azokban, a kik az ibolyaszínt szeretik, még kevésbé azokban a kik világos kalapokat hordanak s kerülnünk kell azokat, a kik feketében járnak. Ezt a színt joggal nevezik kaballisztikusnak; az a nő, a ki fekete csipkével, szavettel díszíti magát, okvetlenül szívesen adja át magát a legsötétebb, legbaljósatubb gondolatoknak. A fehér az olyan jellemek színe, a kiknek igazi jellemük nincs. Azok az asszonyok, a kik viselik, többnyire kaczerak. Emlékezzünk csak vissza, mit beszélnek Jozefin császárnéről, madame Tallienről, Récamier asszonyáról? Mindig fehérben jelentek meg. A rózsaszínt olyan nők választják, a kik a huszonöt évüket már túlhaladták. Ifjú leányok tizenöt tavasszal a legtrikábban választják ezt a színt; elébe helyezik a sötét színeket abból az egyszerű okból, mert az ifjúság mindig hamis világításban látja a világot. Azok az asszonyok a kik a rózsaszínt elébe teszik a többi színeknek, rendszeren szellemesek, vígok, szeretnek élni, megközelíthetők, s nincs bennök semmi abból a szögletes kedvből, a sötét ruháskorál visszatetszik. Az észínké a „szép“ asszonyok színe; az észínkéket szeretik minden korban, s jól áll minden kornak. A kik ezt a színt választják, többnyire gyöngédek és gondolkozó természetűek. Gyöngyszürke ugyanezeknek a jellemeknek a színe, mikor szomorúak és szerencsétlenek. A szürke átmeneti szín: közeledik már a vigasztaló észín- és hortenziakékhez. Lilaszínt majdnem kizárólag olyan nők hordanak, a kik valaha szépek voltak és már nem azok, vagy pedig a kik mindig azok maradnak. Ez a „nyugdíj“ a nőknek, kik nagy diadalok után visszavonultak. Az anyának ilyen kalapot kell viselni leánya esküvőjén, s ilyen a negyvenéves asszonynak, mikor látogatásokat tesz.

* Erkölcsmesítő gyilkosok. Az Egyesült államokban. Springfieldben, a nép közt hatalmas titkos liga alakult a melynek czélja meglelni (kivégezni) az oly gonosztevőket, a kik megérdemelt büntetésüket a törvény kibuvó ajtója miatt nem kapják meg. A liga a múlt hó 27-én adott először életjelt, még pedig életretető módon. — az említett napon sifj után 2 órakor állítólag 400 álarozos és állig fölfegyverkezett ember állotta körül a törvényszék épületét, behatoltak Donner serif bíró lakásába, kérték tőle annak a börtönnök 5 kulcsát, a melyben, egy bizonyos Graham nevű feleséggyilkos volt elcsukva. A serif megtagadta a kívánság teljesítését, a mire az álarozosok feltörték a fiókokat, előkeresték a börtön kulcsokat s a tettest egy szép terebelyes fára felakasztották a gonosztevő kabátjára. „Halotti jelentés“-t ragasztottak, a melyben meg volt írva, hogy az államügyész ne igen keseregen az eseten, mert ők (a liga tagjai) csak a közjó és humanitás érdekében ignorálták a törvényeket; el kell ismerni ugymond, hogy a büntetőtörvények nem minden esetben kielégítőek, s ezért ők elhatározták, hogy a legveszedelmesebb gonosztevőktől ilyen módon szabadítják meg társadalmukat. Kijelentik különben, hogy mindenkit, bármín magas állású legyen is, ha a tragédiában résztvettek után, vagy általában a liga tagjai után kutatni találja, legrovidebb uton el küldenek a pokolba. Az utóiratban Donner serifnek tanácsolják, hogy ha valakit megismert, fogja be a száját, mert leütik.

* Tarkaságok. A „Zsidóné“ című operát adták. . . Egy delnő egész ellagadtatással beszélt elszomszédjának a látott s hallottakat; egyuttal azt is elakarta mondani, hogy a darab zsufolt ház előtt adott elő, mit is ily formán fejezett ki: Kérem szomszéd ur, tessék el hinni, hogy ez a zsidóné egészen tele volt. — Egy fűszerkereskedő nem rég hirdette a lapokban, hogy üzletében egy jó házból való tanuló felvétetik. Jelentkezett is reá egy kicsapott diák, ki azt monda principálisának, hogy ő jó házból való, mert szülei a Stein féle házból házmesterkednek, s így csak jó házból való. — Fiatal egy hölgyhöz: Nem is tudtam, hogy nagysád oly nagy phisognomista. Hölgy: óh kérem, én papista vagyok. — Az árvaláz gyermekei mulatnak a ligetben. Egy arra menő házaspár kiváló gyöngédséggel dédelget nehány árva. Érd szól egy szemtanu a másikhoz, e házások bizonyosan szülei ez árva-nak! — Egy amerikai hajón öt szerelmes dandy ostromolt egy szép delnőt. A nő nem tudott válaszolni s megkérde a tréfás kapitányt, mit tegyen? Mistress, szól a kapitány, ön szereti a reggeli fürdőt s uszni is jól tud, ugorjék egy reggel a tengerbe, s a melyik imádó utána ugrik, annak fogadja el udvarlását. Ugy lön. A delnő a tengerbe ugrott s utána a lovag közül négy. Az ötödik álva maradt, midőn a nőt a habokból kihozák, mosolyogva fordult a kapitányhoz: Kapitány! most mi tévő legyek, mind a négy egyformán vizes. De az ötödik száraz válassza azt. S a delnő csakugyan az ötödiket választá, ki érte nem tett semmit sem. Ilyenek a nők. — Philadelfiában hol is másutt egy orvosi egyetem alakult, melynek növendékei csupa 17—24 éves szép kisasszonyok; mondják, hogy a praelektio igen zajosak, mert mindig csevegnek. Egy már közzülök rigorozált is. Midőn az examiner professor azt kérdezte egyiktől, hogy melyik a legveszedelmesebb belső baj? ez azt felelte: A szívbaj. Hm; lehet. S mi az orvossága? Az orvossága eleinte édes, de hoszas használat után keserű. Neve. . .? A neve: házasság.

Irodalom.

* A „Nem illik“ negyedik kiadásához. Valóban az a negyedik kiadás. Még pedig egy hét alatt. Egy könyv, a mely sem nem éles politikai röpirat, sem humorisztikus kalendárium, sem egyéb napi érdekű, avagy pi-

káns tartalmával csikludozó, pad alatti könyv. Nem; egy magában ujjat alig foglaló nyugodt könyvecske, a mely nem függ a naptól, sőt mint az Abécze szakadatlan bár, de épen nem rohamos fogyasztásra számít. Honnan magyarázható e váratlan eredmény? Egy természettudományi fölölvasáson voltam jelen több év előtt. Az előadó arról értekezett vonzó s népszerű formában: vajjon a szív a diastole (vérkilökés) vagy a systole (vérbeszívás) pillanatában táplálkozik-e? Mert impetusával a többi testrészt föntartása s fejlesztése végett lökvén ki magából a vért: kérdés, mikor jut belőle magának? Meg a lökészközi kitágulásban, az aszpiratio alatt, mikép lövelheti a saját életére szükséges vérmenynyiséget a szívtápláló erekbe? Oly fogas kérdés, mely végett a nagy Hyrtl s a fényes Brücke évekig tartó csatát vívtak. A tudományos Európa ugyszólván visszafolytott lélekzettel állt körben, leave a titáni küzdelem esélyeit. Közel hozzám egy jeles physiologus feszült figyelemmel hallgatta e kifejtéseket az előtte jól ismert tárgyról: hátha talál bennük valami újat? Míg egy vidéki sebész — a kit egy kicsi egyetem kegyelméből a harminczas években szabadítottak rá az emberiségre — ott előttünk a padban fitymálva legyintett a vastag kezével, hogy hát ezek mind régi dolgok! E példával magyarázom a mi könyvecskénk gyors és bő kelendőségét. A tanult férfiú a kevés újat örömmel szedegeti ki a sok régiből s meggyarapodik bele, míg a felületes és hivalgó félművelt, a ki az értekezés czímén kívül alig ismer többet a szóban levő tárgyról, becsmerlő fölényvel fordul el tőle. A nevelt ember is a ki a jó modor, a finomabb világi érintkezés szabályaiban otthonos megelegetéssel forgatja e kötetkét, talál-e benne újat, hogy ennek alkalmazásával is tökéletesítse magát; míg a csupán külsőleg európai, hetykén tolja el magától, hogy hiszen azok, a miket a „Nem illik“ terjeszt, mind régi dolgok! Épen e művelt hazai körök váltották magukhoz rövid napok alatt e kis codex három kiadását: hátha lennek benne újat? Ez a körülmény magyarázza a „Nem illik“ nagy sikerét.

— A „Magyar Háziasszony“ című háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilap minden egyes száma újabb és újabb bizonyítékkal szolgál arra nézve, hogy ez a lap hivatva van minden családban hű vezetőül és hasznos tanácsadóul szolgálni. Mert a „Magyar Háziasszony“ valóban oly gazdag tárháza a háztartás, a konyha, a nevelés, az egészségügy, a kertészet, szóval a nő egész hatáskörét felölöl alapos közleményeknek, melyek mindannyian igazolják azt a jó hirt, melyet e kedvelt lap 4 évi fennállása óta szerzett magának. A gyakorlati értékű közleményeken kívül a „Munka Után“ című szépirodalmi melléklet esimes költeményekkel, szellemes tárczákkal, beszélyekkel, rajzokkal és humoreszkekkel, egy-egy hosszabb érdekfeszítő regénnyel s ügyes talányokkal szórakoztatja az olvasót. A „Magyar Háziasszony“ előfizetési ára egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr s a kiadó hivatal (Budapesten nagy korona-utca 19. sz.) melyhez az előfizetéseket legcélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóvány számokkal.

— Az „Ország-Világ“ 25-ik (juniusi 19.) száma minden tekintetben megfelel e kitűnő képeslap jó hírnevének. A legújabb szám a következő közleményeket tartalmazza: Tolnai Lajostól „A jégkisasszony“ című egyre érdekesebbé váló regény folytatása, Pász-tóitól „Zagyva partján“ című hangulatos költemény, Kovács Páltól, a legöregebb magyar írótól, egy egészséges humortól pezsgő dramatizált vig beszély („Van szerencsém!“), Karczag Vilmos a napokban elhunyt Szákffy bácsitól, a legöregebb magyar színészről mond el az érdekes apróságokat, Porzsolt Kálmán folytatja „Egy krajczárt adott című szép elbeszélését, Bárfay F. Árpád „Urania magyar templomai“ cím alatt a magyarországi csillagvizsgálókat kezd bemutadni sikerült rajzok kizéretében. Barna Izidortól lendületes költői beszély olvasható „Kugonnak“ czimmal, Bródi Sándor Roskovics Ignácraól ír sok szellemmel, Székely Huszár a hét eseményeit beszéli el szokott elevevességével stb. A képek közt kiválik H. Lerolle „A templomban“ című festményének másolata, Homicskótól egy humoros rajz a juniusi meleg napokról stb. A rovatok élénkségük, gazdaságuk által tűnnek ki. Előfizetési ára január—decz. 10 frt, jan.—juniusra 5 frt, július—septe. 2 frt 50 kr, július—decemberre 5 frt. Az „Egyetértés“-sel együtt: egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt, egy órá 2 frt 50 kr. Az fizetési pénzek a Pallas irodalmi és részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti-utca 6. sz.

— A „Képes Családi Lapok“. A 39. szám tartalma: A bakais. (Rajz) Abonyi Lajostól. A fűrdők-ből. (A robicsi savanyvíz forrás.) Vértési Károlytól. A lélek idézők. (Elbeszélés, vége. Kisteleki Edétől. A badacsonyi szüret 1675-ben. (Képpel) Vas Gerebentől. Flátkozva. (Költemény.) Inczédi Lászlótól. Visszajött (Elbeszélés.) Varsányi Gyulától. A vadóc (Theuriot André francia regénye, folytatás.) Szerellem a holdban és a föld alatt. (Angol regény folytatás.) Ifj. Golenich Ferencztől. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Képeink: A fehér köpenyeg mosása. Az új otthon felé. Pasteur műhelye. Melléklet: „Egy anyakönyv titkai.“ (Társadalmi regény.) Kászonyi Dánieltől 177—192 oldal. Mai számunkhoz van mellékelve a „Nővilág“ június havi száma a következő tartalommal a Náthán gazda története. (Rajz) Szigeti Józseftől. — Mi nem illik? — Hogy ebédelnek a népek? stb. — A boric-ték on. Heti naptár. — Sakk-talány. — Megfejtések. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Szerkesztő postája. Orvosi post. Jutalmi szelvény. Hirdetések. — Előzetetheti: Méhner Vilmosnál, Budapest, IV. ker. pap növelde utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.